

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

339.6

Hely

Idő

"1918"

Személy

Szerző:

Cím:

Nők a politikában

Forrás:

Az Újság

Bp.

1918. I. 4.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Nők a politikában.

(A feministák gyűlése a régi képviselőházban.)

— Saját tudósítónktól. —

A Feministák Egyesülete a kormány választójogi törvényjavaslata kapcsán ma este nyilvános gyűlést tartott a régi képviselőház nagytermében. A gyűlés szónokai rámutattak a nők választójogának jelentőségére s ezzel kapcsolatosan foglalkoztak a béke kérdéssel is. Nemesak az ülésterem, hanem a karzatok is zsufolásig megteltek lelkes hallgatósággal. Százak meg százak — köztük nagyszámban férfiak is — tapsoltak az elhangzott szavaknak, a nők politikai tervfoglalásának és a világbéke gondolatának.

A gyűlést *Glücklich* Vilma elnök nyitotta meg hosszabb beszéddel.

— Az ország öntudatos asszonyai összegyűltek, — ugymond — hogy megünnepeljék azt az ürvendés eseményt, mely a magyar nőnek az alkotmány sáncjai közé bocsátását jelenti. A kormány választójogi javaslata nem valósítja meg ugyan mindazt, a miért a Feministák Egyesülete immár tizenkét év óta küzd, mert nem adja meg minden nőnek a választójogot, de a nők ezt is elfogadják, mert alkalmas alapnak tekintik a további fejlődésre. A nők értelmi cenzus alapján jutnak most politikai jogokhoz, de a szellemi cenzust nem fogadják el véglegesnek. Arra törekcszenek majd, hogy általános legyen a női választójog. A kormány a *konzeratív körök megnyugtására* állította fel a szellemi cenzust s ebben ezek a körök is megnyugodhatnak. A kormány gondolt rá, hogy ne osztály-választójogot adjon a nőknek; ezért jutottak joghoz méltán a hadiözvegyek is. Az irodalom, a művészet és tudomány terén kitűnő nők joggal várhatnak szintén elismerésre. Az is helyes, hogy a javaslat azokra az intelligens

nőkre is tekintettel van, a kik nem végeztek középfokú iskolát. Kívánatos, hogy a cenzus kiterjesztése tekintetében elasztikus és fejlődésre képes törvényjavaslat mielőbb törvényre váljék.

Majd *Bédy-Schwimmer* Rózsa mondott tizes beszédet. Kifejtette, hogy a kormány választójogi javaslata csak az első lépés a nők általános aktív és passzív választójoga felé. Nem azon van a suly, hogy a javaslat 300.000 nőnek ad jogot, hanem az, hogy megtört végre az az előítélet, a mely a nőt nem akarta joghoz jutatni. Ezzel a magyar nőmozgalom komoly sikert ért el. A küzdelem, melyet kezdetben utópiának néztek igen sokan, tizenkét éven át ötélegyenest haladt a gyanúsítások, kilődások rögös útján s végre elért annyit, a mennyit más államokban négyszer-öttször annyi idő alatt értek el. A nők véget akarnak vetni a háború örületének. Mi lenne, ha a nőket már előbb engedték volna az alkotmány sánczaiba? Millió és millió emberéletet lehetett volna megmenteni, ha a nőket is oda engedik a mentési munkába. De nem engedték őket gyűlésezni a békeről beszélni. A kormány három ilyen békegyűlést tiltott be. Innen van, hogy a nagy közönség a béketárgyalásokról csak annyit tud, a mennyit a cenzurázott sajtóközlemények hoznak; senki sem tudja tulajdonképpen mi is a bolsevikiek hitvallása. Ugy látszik Breszt-Litovszkban egyoldalú érdekek össze egyeztetéséről van szó. A cenzura mai rendszabályai szerint nem nyilatkozhatnak azok, kik a népek egyetértését egyengetik, de annál inkább azok, a kik határkiigazításról beszélnek. (*Közbeiktatások: Andrássy!*) Ha a nők bent volnának a politikában, megmagyaráznák, hogy nem a határkiigazítás a fő, hanem egészen más valami: *leszerelés, a népek megbékélése s oly megállapodások, a melyek béhés jövőt biztosítanak.* Ki kell küszöbölni minden öl-

döklő fegyvert, mert ha ez nem történik meg, nem lehet a népek szövetségéről beszélni. Megmarad a gyűlölködés, a becsvágy. Nem szabad a mostani hadsereg helyett népfelfegyverzésnek következnie, a mit állítólag a bolsevikiek akarnak. Itt az ideje, hogy a fizikai erő helyett öjjön el az ész uralma. Ha a hatalom uralmát nem tudjuk a jog uralmával felváltani, akkor hiába halt meg eddig tizenöt millió férfi, mert ezek csak előcsapatok voltak abban a hadjáratban, a mely az emberiség pusztulására fog vezetni. Ha a nőknek beleszólásuk lett volna a dolgok intézésébe, akkor Breszt-Litovszkban nemesak katonai és gazdasági delegátusok tárgyalnának, hanem az *anyai szék is lett volna ott képviselője.*

A nők sok kérdéstről nyugodtan elmondhatják: Mi ezt jobban csináltuk volna, mint a hogy az urak csinálták. (Ugy van!) A kormánynak nincs ma sürgősebb feladata, mint az, hogy a választójogi javaslatot letárgyalassa és minden rendelkezésére álló eszközzel elfogadtassa. A nők oda kiáltják a férfiaknak: A háborút megcsináltátok a nők nélkül, a nők követelik, hogy a békét velük *esetűt alkossátok meg!* Az alábbi határozati javaslatot nyújtja be:

A gyűlés örömmel üdvözi a kormány választójogi javaslatát, a mely a nők aktív és passzív választójoga teljes megvalósításának első és legfontosabb lépését jelenti. Annak a várakozásuknak adnak kifejezést, hogy a kormány a javaslat letárgyalását, minden egyéb törvényhozói munkát megelőzve, haladéktalanul napirendre tűzi és keresztülváltati minden rendelkezésre álló eszközzel biztosítja.

A gyűlés kimondja, hogy addig is, míg a nők közvetlen részvételük hozzájárulnak bel- és külpolitikai munkájában,

véleményük a közélet minden kérdéseiben figyelembe vesendő. Így követelik, hogy a január 4-én meginduló béketárgyalásoknál Magyarország részéről a diplomáciát támogató katonai és gazdasági szakértők mellett, békeszakértők, ezek között nő is foglaljon helyet, mint a hogy Oroszország delegációjában is női küldött vett részt.

A gyűlés nyomatékosan követeli, hogy a Magyarországot képviselő megbizottak minden kétséget kizáróan követeljék Breszt-Litovszkban a teljes nemzetközi lefegyverzést, a nemzetek szövetségének megalapítását és a kötelező nemzetközi választott bíróság elfogadását.

Követeli végül azt, hogy a paczifisztikus világfeljogást támogató minden megnyilatkozás a sajtóban, gyűlésekben egyaránt korlátlanul érvényesülhessen, mert ezzel a szabadsággal mozdíthatjuk elő a leghathatósabbban a mielőbbi általános és a későbbi állandó békét.

A hallgatóság a határozati javaslatot szünni nem akaró tapssal fogadta. *Glücklich* Vilma intenzív szervezkedésre buzdító szavai után a gyűlés véget ért.